

Schriftelijke vragen ex. Art. 47

25 januari 2024

Geachte leden van Gedeputeerde Staten,

Op dit moment vindt de aanbesteding plaats voor de twee OV-concessies die in zullen gaan per december 2025. Omdat het om een Europese aanbesteding gaat, kan het zijn dat er bedrijven inschrijven die in Europa of daarbuiten een bedrijfsvoering hanteren die niet past bij Nederlandse wet- en regelgeving of waarden en normen, bijvoorbeeld als het gaat om het schenden van mensenrechten.

Als voorbeeld: Het bedrijf EBS, onderdeel van de de Israëliische Egged Group, is mogelijk één van de inschrijvers op deze concessies. De VN-Mensenrechtenraad zette Egged op een lijst van bedrijven die actief bijdragen aan het schenden van de mensenrechten. De reden is onder andere dat het bedrijf gesegregeerde busdiensten uitvoert met bussen die verboden zijn voor Palestijnen. Aangezien de opbrengsten van de concessies in Nederland aan het moederbedrijf toekomen, wordt het gunnen als indirecte steun gezien aan een bedrijf dat de mensenrechten schendt.

Naar aanleiding van bovenstaande heeft GroenLinks, samen met de PvdA, de volgende vragen aan het college van Gedeputeerde Staten:

1. Is het college op de hoogte van de activiteiten die Egged uitvoert in Israël?
2. Is het college op de hoogte dat Egged ook voorkomt op de in juli 2023 gepubliceerde, bijgewerkte 'zwarte lijst' van de VN-Mensenrechtenraad¹?
3. Is het college op de hoogte dat EBS een 100% dochter is van Egged; dat dus alle winsten van EBS direct of indirect voor 100% ten goede komen aan Egged en dat alle verliezen worden gedekt door Egged?
4. Is het college ook van mening dat op basis van Artikel 2.87.1 lid c Aanbestedingswet² "... de inschrijver ... een ernstige fout heeft begaan, waardoor zijn integriteit in twijfel kan worden getrokken" een uitsluitingsgrond voor aanbesteding vormt?
5. Is het het college bekend dat in de Gedragsverklaring aanbesteden (GVA) van het ministerie van Justitie en Veiligheid geen toetsing op mensenrechtenschendingen bevat en dat de verantwoordelijkheid voor de toetsing daarop daarom bij de aanbestedende autoriteit ligt? Hoe wordt daar door het college rekening mee gehouden in de aanbesteding? Kan het college dit toelichten?
6. Is het college van mening dat de in OESO-richtlijnen³ opgenomen

¹ <https://www.ohchr.org/sites/default/files/documents/hrbodies/hrcouncil/sessions-regular/session31/database-hrc3136/23-06-30-Update-israeli-settlement-opt-database-hrc3136.pdf>

²

<https://wetten.overheid.nl/jci1.3.c:BWBR0032203&deel=2&hoofdstuk=2.3&afdeling=2.3.5&paragraaf=2.3.5.1&artikel=2.87&z=202-03-02&g=2022-03-02>

³ <https://www.oesorichtlijnen.nl>

ketenaansprakelijkheid ook voor aanbestedende overheden geldt en derhalve meebrengt dat overheden geen relaties aan kunnen gaan met partners die in verband worden gebracht met schendingen van mensenrechten en internationaal recht? Kunt u dit toelichten?

7. Welke mogelijkheden zijn er om EBS uit te sluiten van gunning voor één van de twee OV-concessies?
8. Vindt het college het verantwoord om, als blijkt dat zij in hebben geschreven en de beste inschrijving hebben, één van de twee OV-concessies te verlenen aan EBS? Zo ja, waarom wel? Zo nee, waarom niet?
9. Is het college bereid om gebruik te maken van één of meerdere van deze mogelijkheden om EBS uit te sluiten van gunning voor één van de twee OV-concessies?
10. Op welke wijze kan het college in zijn algemeenheid toetsten of inschrijvende bedrijven of hun moederbedrijven betrokken zijn bij mensenrechten, en doet het college dat ook bij de beoordeling van de inschrijvingen?

Wij zien uw antwoorden met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

David Oude Wesselink
GroenLinks

Noortje Flink
PvdA